

Mancs és Viking

Lehoczki László, a Miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoporthoz alapítója és vezetője 41 éves, nő, egy 19 és egy 10 éves lány édesapja. Antialkoholista, nem dohányzik. Eredeti foglalkozása vasúti villanymozdony műszerész, de mára felcserélte a polgári védelemmel, hogy szenvedélyének, a kutyának és a katasztrófa-mentésnek élhessen.

Nem csak Miskolci Sétán Mancs, a híressé lett öt és fél éves német juhász kan gazdája, de dolgozik még az első mentőkutyája, a 15 éves welsh terrier: Vadászpatákmenti Chappy is, aki mindazt tudja, mint Mancs, de már rendelkezési állományban van, harmadiknak pedig ott van Mancs menyasszonya, a kétéves Dolly, akit ezután fog kiképzés alá, hogy méltó utóda lehessen a két fiúnak.

Kelecsényi Csaba, a Miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoporthoz alapító tagja, 25 éves, nőtlen, autókrosszéria lakatos kisiparos. Élettársa, Mariann, a csapat egyetlen nőtagja és sajtófőnöke, újságíró. Négy lábú munkatársa Binglej Viking, a nyolcéves airdale terrier kan, többszörös fajtagyőztes, országos bajnok, Európa bajnoki helyezett, szépségversenyek győztese. Viking jelenleg egyeduralkodó a Kelecsényi portán, Csaba tavaszra tervezi a létszámbővítést.

Lehoczki és Kelecsényi kutyáikkal

Mindegyik kutyám beudvarolta magát hozzám

- Reggeltől estig tudnék mesélni... - kezdi a beszélgetést Lehoczki László, a 18 tagú miskolci mentőcsapat vezetője.

- *Annyi időnk azért nincs, de fogjunk bele. Hogyan kezdődött?*

- Jó hat éven át hobbyból kutyakiképzést vezettem a miskolci ebtenyésztőknél. Elsődlegesen vadászkutyákkal foglalkoztam, de képeztem őrző-védő munkakutyákat is, egyáltalán, minden érdekelt, még kiállításokra is jártam. Sok kutyával foglalkoztam, közte erdélyi kopókkal, amelyekről köztudomású, hogy rendkívül önfejűek. De sikerült - úgymond - betörni őket és mind munkavizsgáztak. Sőt afgán és orosz agarak is sikerrel letették a munkavizsgát, amelyekről pedig szinte minden szakkönyv azt írja, hogy csak futásra teremthetők, ne is foglalkozzon senki a kiképzésükkel, mert csődöt mond. Még Angliából is eljöttek megnézni, hogyan zajlik nálunk a kiképzés, mert nem hitték el.

- *Különös adottsága, hogy ennyire tud bánni velük?*

- A kínai horoszkóp szerint a Kutya Évében születtem... Egyébként Oroszán vagyok, augusztus tizenhatodikai, s a törökországi Izmitben éppen ezen a napon találtuk meg élve a hároméves kislányt. ő volt a legszebb születésnap ajándékom.

- *Honnan ez az erős kötődése a kutyákhoz?*

- Gyerekkoromban volt egy foxi-tacskó keverékünk, Dolly. Úgy is mondhatom, ő volt a pótszülőm, mert édesapám és édesanyám nagyon sokat jártak éjszakára dolgozni és én egyedül maradtam a nagy lakásban. ő vigyázott rám és enyhítette az egyedüllét érzését. Nagyon aranyos, okos kutya volt, magától tanulta meg, hogy két lábra állva kérjen enni. Sok mindent megfigyeltem a természetéről, a tulajdonságairól. Az állat mutatja önmagát, s a kiképzés nálam ma is azzal kezdődik, hogy megfigyelem a kutyákat és hasznosítom a tapasztaltakat.

- *Mancsot hogyan választotta?*

- Ő választott engem. Egy barátomnál tizenegy kiskutya született és amikor - nem kutyaügyben - meglátogattam, már csak két apróság maradt az alomból. Eszembe sem jutott német juhászt választani, a család is tartott a nagytestű kutyáktól, hiszen addig csak terrierjeink voltak. A kajlább fülű, az esetlenebb kis gombóc állandóan ott szaglászott körülöttem, rám morgott, majd a kapuhoz ment és ugatott - egyszóval minden eszközzel igyekezett felhívni magára a figyelmemet. Szó szerint udvarolt nekem. Kétszer is elindultam..., aztán visszamentem, mert muszáj volt megsimogatnom. Nos, ő volt Mancs. A nevét pedig onnan kapta, hogy mindent a mancsával intéz el, és állandóan a lábunkon taposgál, keresztülgyalogol rajta.

Egyébként egyetlen kutyámat sem választottam ki tudományos alapon, mindegyik beudvarolta magát hozzám. Egyszerűen nem tudok ellenállni nekik. Így volt ez az első mentőkutyámmal, a welsh terrier Erőssel is, aki - sajnos - 14 évesen egy bemutatón megsérült és teljesen lebénult. Egy hétig kínlódtott szegénykém, mire kilehelte a lelkét, mert Miskolcon nem akadt állatorvos, aki a túlvilágra segítette volna... - László szeme megtelik könnyel - ...Chappy az ő utóda. Már 15 éves veterán, de ha szükség van rá, ugyanúgy dolgozik a mentésnél, mint bármelyik kutya. Igaz, hogy már hullanak a fogai, de értelmi képességeiben és fizikumában is vetekszik a 4-5 évesekkel. Ennek nemrégiben fényes tanúbizonyságát is adta: igen erőteljes fedezési kísérletbe kezdett és annyira beleélte magát, hogy összeesett és mesterségesen kellett életre kelteni. Alig állt talpra, azonnal újra próbálkozott...

- *Csaba azt mondja, Ön ridegen tartja a kutyáit...*

- Ridegségem abban nyilvánul meg, hogy én nem dicsérem a kutyát. Egész nap elsétálok mellettük anélkül, hogy szólnék hozzájuk. A kutyának kell kiérdemelnie, hogy szóba álljak vele.

- *És hogy bírja ki, hiszen imádja őket?*

- Hát nehezen, de ez az egésznek az alfája és omegája. Pontosán ezért dolgozik a kutya a nap minden szakában, mert ki van éhezve a szeretetre. Ha egész nap simogatom, akkor mi a csodáért csináljon meg nekem bármit is... A jóllakott embert sem lehet étellel kecsegtetni.

- *Akkor most Mancs a sztár Önnél is?*

- Számomra Mancs nem kivételes, ugyanolyan, mint a többi kutyám. Szeretem és tisztellem mindet. De most ő van a teljesítőképesége csúcán. Törökországban a mellettem állók nem akartak hinni a szemüknek, amikor Mancs egyszerre jelezte, hogy van halott is, meg élő is a romok alatt. Ez rendkívüli képesség. Ilyen kutyám valószínűleg nem lesz több. Pedig úgy tűnt, Mancsból sohasem lehet mentőkutya. Hat hónapos volt, amikor észrevettem, hogy a hátsó lábát csak érintőlegesen használja. Állatorvos, röntgen. A diagnózis: diszplázia, a csontfej nem fejlődött ki rendesen, kotyog a vágában. Mondjak le a kiképzéséről - tanácsolták -, mert sántítani fog és az állapota egyre rosszabbodik. Nem nyugodtam bele. Átalakítottam egy, a gyerekeknél a csípőficamot korrigáló szíjkengyelt és minden este ráadtam a kutyára. Egyéves koráig ebben kifeszítve aludt alattam, a kihúzott ágyneműtartóban. És látni lehet, milyen kutya lett belőle...

- *Mancsot milyen gyakran dédelgeti?*

- Amióta hazajöttünk Törökországból, szinte állandóan. Az igazság az, hogy most egy kicsit el vagyok telve tőle... Most valóban ő a sztár, bár ha a kiskutyákat (a terriereket) látná, akkor ők lennének a sztárok. Chappy majdnem ugyanazt tudja, mint Mancs.

□Egyik pillanatról a másikra egymásba szerettünk□

Kelecsényi Csaba a törökországi mentőcsapat tagja a másik beszélgetőpartnerem.

- *Hogyan adta a fejét mentésre?*

- Én sehogy - mosolyog fülig érő szájjal -, de a nagyapám, aki 70 százalékos látáskárosult, 1992-ben vett egy nyolchetes airdale terriert, vakvezető kutyának. De úgy kezdte, hogy csokoládéval etette!

Felajánlottam, hogy elviszem a kutyát két hétre, és szobatisztán kapja vissza. Beleegyezett. Három és fél hónapos korában nagyapám elvitte a kutyát Lehóczki Lacihoz kiképzésre, de mivel már nehezebb esett a rendszeres mászkálás, a továbbiakban én jártam Vikinggel - merthogy róla van szó - a kiképzőterepre. Nyolchónapos korában megkezdtük az őrző-védésre felkészítését is. Azután már nem volt megállás...

- *Hogy érti ezt?*

- Ennyi idő után már bevallhatom: egyik pillanatról a másikra egymásba szerettünk. Amikor a nagyapám vissza akarta venni, Viking szó szerint sírt utánam.

- Egyszerűen nagyapó hoppon maradt...

- Igen, de nem haragudott, ugyanis közben kiderült, hogy a vakvezető kutyákat kötelezően ki kell herélni, s ezt egyikünk sem akarta.

Viking még egy éves sem volt, amikor letette az IPO-I-es munkavizsgát, kétévesen a II-est, kitűnő minősítéssel. 1994-ben pedig - akkor még a mostani csapat elődje, a miskolci Magyar Katasztrófavédelem Egyesület tagjaként - az ausztriai Rohrbachban nemzetközi bajnokságon is indultunk. Első versenyünk volt, 116 induló közül a 32. helyen végeztünk, a legjobb eredménnyel a magyarok közül.

- *Nem hétköznapi a viszony, ami Önt a kutyájához fűzi. Jól látom?*

- Hát... igen. Néhány barátommal is azért szakadt meg a kapcsolatom, mert féltékenyek voltak Vikingre. De a család kedvence is. Agyonkényeztetjük, oda fekszik, ahová akar, □saját□ báránybőre van.

- *Utánpótlás?*

- Viking addig dolgozik, ameddig tud. Küllemben is, tudásban is most van a csúcson. Tartok egy ismeretlen kutyától. Három-négy év, amíg kiképezem, de addigra úgy hozzámnő, hogy képtelen leszek megválni tőle. S ezt nem akarom.

- *Miért?*

- Én képtelen vagyok szigorúan tartani a kutyát, ahogyan Laci, pedig az sokkal jobb módszer. A kényeztetés nem szerencsés a munka szempontjából. Talán tavasszal megpróbálkozom egy második kutyával.

Ők, tizennyolcan

A beszélgetés alatt László és Csaba egy percre sem feledkeznek meg többi társukról, szinte majd minden mondatukba beleszövik a törökországi események reflektorfényéből most éppen kimaradtakat. A csapatban demokrácia van, mindenki egyenrangú, mindenki azt teszi, amire éppen szükség van: hegyet mászik vagy bújáráként lemerül, egyszóval tudja a dolgát. Külföldre mindig az a csapat megy, aki éppen el tud szabadulni a munkájától. A többiek addig itthon tartják a frontot. Az alatt a két hét alatt, amíg Lehóczkiék Törökországban tették a dolgukat, az itthonmaradottak három vízbefúttat találtak meg az élő Tiszában (nulla látótávolság, nagy sodrás).

- Ezt legalább akkora sikernek tartom - mondja László -, mint a törökországi eredményeinket. Ha a külföldön, éles helyzetekben szerzett tapasztalatokat Magyarországon, ne adj' Isten, csak egyszer is alkalmaznunk kell, már megérte! - teszi hozzá. - Még akkor is, ha mindezt zömmel saját magunknak kell finanszíroznunk, mert a kormányzat nem érzi és ítéli szükségesnek az országnak elismerést és világhírt hozó katasztrófamentők hivatalos és méltányos támogatását.

a Törökországban második héten kinn lévő teljes csapat (balról jobbra). Álló sor: Furdí Péter (mellette, piros ruhában egy izmiki tűzoltó, Hasszán), dr. Béres Tamás orvos, Lehóczki László, Kelecsényi Csaba. Lent: Kertész Gábor alpinista (egyben a csapat fotósa és videó-kameramanja) és konzulátuson dolgozó Kocsis Zoltán, akinek professzionális tolmácsolása révén oroszánrésze volt a sikerben.

Hegedűs Eszter

Szeptember 7-én a Hilton szállóban a Magyarországon élő törökök ünnepélyes keretek között fejezték ki hálájukat a magyar mentő csoport tagjainak, akik az augusztus 17-én bekövetkezett törökországi földrengésnél segítséget nyújtottak az életben maradtak felkutatására. A török üzletemberek először a 13 főből és 4 kutyából álló miskolci mentőcsapatot, majd a 6 mentősből és 2 kutyából álló székesfehérvári csapatot tüntették ki. A díjátadók között magyarok is voltak (Elek

József, volt isztambuli konzul és Dr. Hegedüs Csaba, a birkózó szövetség elnöke). A hálás törökök az életmentők között ajándécsomagot osztottak szét, míg a kutyák részére 50-50 ezer forint kerül átutalásra. Képeink a Hilton Szállóban készültek.

Fotó: Drobilich Tímea

Kitüntetés Mancséknek

Nem maradt el a dicséret! A belügyminiszter a törökországi földrengésnél végzett hősiességéért, eredményes munkájáért dicséretben részesítette a Miskolci Felderítő és Mentőcsoportot. A jó szóból és a jutalomból jutott természetesen a két négylábú főhősnek: Mancsának, és Vikingnek is. Akik sehogyan sem értik, - bár már kezdik megszokni - mi ez a hatalmas fölbolydulás körülöttük. A Belügyminisztérium dísztermében fegyelmезetten vették át a gazdik mellett a jutalmat, s megadóan túrték a feljükk áramló hatalmas szeretetáradatot. Csak akkor csillant fel a szemükk, amikor a tömegből egy-egy pillanatra feltűntek az imádott gazdik. Akiknek persze az elismerés után továbbra is főhet a fejük: vajon miből tudják majd finanszírozni következő mentő akciójukat. A csoport ugyanis igen nehéz anyagi körülmények között dolgozik. Ki gondolná, hogy a két világklasszis kutya pénz hiányában nem részesül olyan alapvető dolgokban, mint a többi, járőr, vagy őrző-védő feladatot ellátó négylábú kolléga. Pintér Sándor belügyminiszter úr kérdésünkre annyit mondott, hogy a Polgári Védelemmel rendszeres kapcsolatban áll ez a csapat, így rendszeres információáramlás van a miskolciakkal és a parancsnokság között. A Polgárvédelem parancsnoka ezt azzal egészítette ki, hogy a különféle civil szervezetekkel, mint a miskolciakkal is, állandó forró drótot építettek ki, amelynek segítségével tudják egymást tájékoztatni, a kiképzéseket elő segíteni. A parancsnok úr tudomása szerint a miskolciakkal csak igen csekély támogatásban részesülnek, s ezt is különböző szponzoroktól kapják. Sajnos, úgy tűnik, hogy a hivatali támogatása ezeknek a civil szervezeteknek nagyon szegényes és alkalmoszerű. De amennyiben a munkájukkal továbbra is kiérdemlik, akkor az erre hivatottak döntenek majd arról, hogy rendszeres támogatásban részesüljenek - fejezte be a parancsnok a lapunknak adott tájékoztatást.

K. V.

Kérem Önöket, amennyiben módjukban áll, adományaikkal támogassák Lehóczki László és társai munkáját.

Számla elnevezése: Miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoportért Közalapítvány

Számla száma: Kereskedelmi és Hitelbank 10402764-27615968

a szerk.